

Πλαίσιο

Στον εκπαιδευτικό τομέα, για να επιτραπεί η **προσβασιμότητα** των μαθητών με ειδικές ανάγκες συνοδεύονται από παιδαγωγικές προσαρμογές που αποσκοπούν στην προσαρμογή της διαφορετικότητας και έχουν ως στόχο να αντισταθμίσουν τους περιορισμούς που υπαγορεύονται από τη συγκεκριμένη αναπηρία και να εξισορροπήσουν τα εμπόδια που οι μαθητές πρέπει να αντιμετωπίσουν καθημερινά, με τελικό σκοπό να εξαλείψουν τα πιθανά εμπόδια και να τους αφήσουν γνωστικό χώρο για να επικεντρωθούν στο ζητούμενο έργο. Οι τρεις κύριες κατηγορίες στις οποίες απευθύνονται αυτά τα μέτρα προσαρμογής είναι οι εξής: μαθητές με **αναπηρία, ΕΜΔ** και **μειονεκτήματα** (κοινωνικοοικονομικά, γλωσσικά ή πολιτισμικά μειονεκτήματα). Οι προσαρμογές μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση εργαλείων αντιστάθμισης (μέσα για τη διευκόλυνση των ζητούμενων καθηκόντων) και μέτρα απαλλαγής (παιδαγωγικές επιλογές για την αποφυγή συγκεκριμένων καθηκόντων)- αυτά αναφέρονται στο εξατομικευμένο εκπαιδευτικό σχέδιο (ΕΠΣ) των μαθητών.

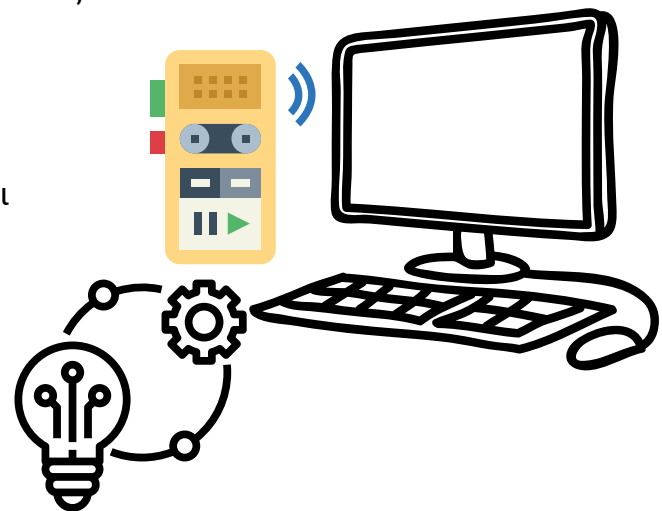
Παιδαγωγικές προσαρμογές

Οι προσαρμογές είναι επομένως αλλαγές στη μορφή με την οποία πραγματοποιείται η διδασκαλία και η αξιολόγηση των μαθημάτων. Είναι σημαντικό για τους μαθητές με ΕΜΔ να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και οι δυσκολίες τους, ώστε να συμπεριλαμβάνονται και να μην μένουν πίσω σε σχέση με τους συμμαθητές τους.

Τόσο τα μέτρα αντιστάθμισης όσο και τα μέτρα απαλλαγής αποσκοπούν συνήθως στην υποστήριξη των μαθητών για την αντιμετώπιση των καθημερινών τους προκλήσεων και την εστίαση στο διδακτικό περιεχόμενο, αλλά με δύο διαφορετικές προθέσεις:

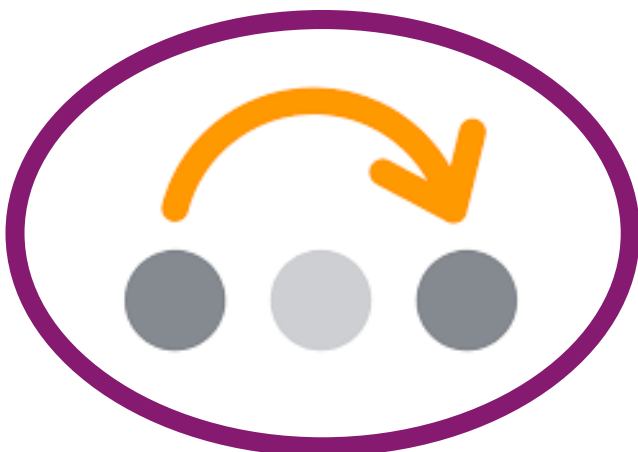
Εργαλεία αντιστάθμισης

να κατανοήσουν τη χρήση διαφορετικών μέσων ή ανθρώπινων πόρων που επιτρέπουν την επιτυχία σε εργασίες που σχετίζονται με το σχολείο, εκτός αν είναι αδύνατες ή πολύ δύσκολες λόγω της φύσης της αναπηρίας του μαθητή, όπως τεχνολογικά εργαλεία ή επαγγελματικά στελέχη αφιερωμένα στην υποστήριξή τους κατά τη διάρκεια του σχολικού χρόνου.

Μέτρα απαλλαγής

μπορεί να περιλαμβάνει παιδαγωγικές προσαρμογές που απαλλάσσουν τους μαθητές από καθήκοντα που θα ήταν αδύνατο να εκτελέσουν λόγω αναπηρίας ή καθήκοντα που θα σήμαιναν μια γνωστική προσπάθεια που θεωρείται υπερβολικά υψηλή για τις ικανότητες του μαθητή και συνεπώς αποφεύγεται, προκειμένου να επιτραπεί η επιτυχία σε ένα συγκεκριμένο παιδαγωγικό έργο που θεωρείται σημαντικό.

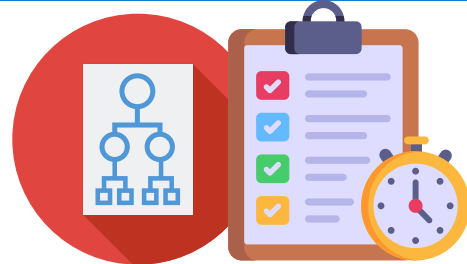

Παραδείγματα

Εργαλεία αντιστάθμισης

Τεχνολογικές συσκευές όπως: υπολογιστές και συσκευές που διευκολύνουν τη διαδικασία συγγραφής, λογισμικό φωνητικής σύνθεσης, συσκευές εγγραφής ήχου που αντικαθιστούν την καταγραφή σημειώσεων και διάφορα υλικά που διευκολύνουν τη διαδικασία μάθησης.

Ανθρώπινοι πόροι όπως: εκπαιδευτικοί, εξειδικευμένοι δάσκαλοι ή διερμηνείς γλωσσών.

Μέτρα απαλλαγής

Εξαιρέσεις από καθήκοντα όπως: ανάγνωση φωναχτά, γραφή υπό υπαγόρευση, χρονικές παρατάσεις κατά τη φάση της εξέτασης, δυνατότητα να δοθούν μόνο προφορικές εξετάσεις αντί για γραπτές, λιγότερες ασκήσεις για το σπίτι και χρήση διαφορετικού και προσαρμοσμένου διδακτικού υλικού, όπως εννοιολογικοί χάρτες και επαναπροσαρμοσμένα κείμενα.

Προκλήσεις και μέτρα ενίσχυσης

Οι μαθητές με αναπηρία μπορεί να βρουν πρόκληση:

- τη χρήση του προφορικού λόγου
- τη χρήση του γραπτού λόγου
- τη χρήση των αισθήσεων
- την ανάγνωση
- τη γραφή
- τους υπολογισμούς
- την κίνηση

Οι μαθητές που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση μπορεί να θεωρούν ότι είναι δύσκολα:

- η χρήση της γλώσσας
- η ανάγνωση
- οι κοινωνικές σχέσεις
- η αυτο-παρακίνηση

Οι μαθητές με ΕΜΔ μπορεί να βρουν πρόκληση:

- την ανάγνωση φωναχτά
- τη γραφή με το χέρι
- τη χρήση "πλάγιων" ή μικρών γραμμάτων
- τη γραφή υπό υπαγόρευση
- το να κρατούν σημειώσεις
- τη γραφή σε ξένες γλώσσες
- την αντιγραφή από τον πίνακα
- τους υπολογισμούς
- τη σχεδίαση
- τους χρονικούς περιορισμούς για εργασίες που σχετίζονται με τη γραφή

Ο ρόλος των **εκπαιδευτικών** είναι να ακολουθούν τις οδηγίες του σχολείου, να γνωρίζουν και να προσαρμόζονται στη διαφορετικότητα των μαθητών, να συνεργάζονται με τους συναδέλφους τους για να εξασφαλίζουν συνολική απάντηση στα προβλήματα, να εξηγούν στην τάξη τις ανάγκες του μαθητή (αν είναι δυνατόν) και να δημιουργούν δίαυλο επικοινωνίας με τους γονείς σχετικά με την πρόοδο και τις δυσκολίες του γιου/της κόρης τους.

Πηγές

Εάν ενδιαφέρεστε για το θέμα αυτό, μπορείτε να συμβουλευτείτε τον **The inclusion facilitator's guide του C. Jorgensen** και των συνεργατών του. Το βιβλίο είναι ένας οδηγός για τις ανάγκες της ένταξης, που γράφτηκε για να στηρίξει τους εκπαιδευτικούς, τους παιδαγωγούς και τα μέλη της οικογένειας στον σχεδιασμό της προσβασιμότητας και να αναπτύξει τις "δεξιότητες ένταξης".